

Wat wil de weidevogel?

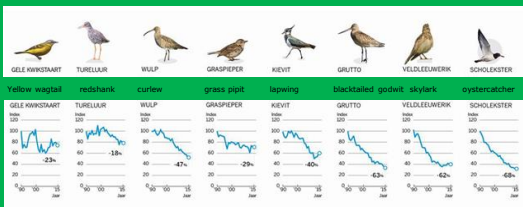
23/24 mei 2018; Dick Melman

Wat wil de weidevogel?

- Hebben weidevogels een wil?
- Willen we weidevogels leren kennen?
- We willen weidevogels! ...

... en dat komt niet vanzelf goed ...

hoe deze ontwikkeling om te buigen?

Hoe weten we wat de weidevogel wil?

- Die omstandigheden vinden waarbij de aantallen gelijk blijven of toenemen

Wat is een weidevogel?

- Weiden: enkele duizenden Jaren
- Weidevogels: veel ouder
- Soorten van hoogvenen, moerassen, rivierdalen, steppen, heiden, mariene kusten enz

Weidevogelsoorten

- Kievit, tureluur, scholekster, wulp, watersnip, kempiaan, kluut
- Wilde eend, slobbeend, wintertaling, zomertaling, krakeend, kuifeend, bergeend
- Veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart, roodborsttapuit, paapje, grauwe gors
- Kokmeeuw, visdief, zwarte stern
- Kwartelkoning, meerkoet, patrijs, kwartel

Grutto: koning der weidevogels

Zo'n 90% daarvan broedt in ons land!

Foto Danny Ellinger

Wat wil de weidevogel? (Grutto als modelsoort)

- Waaraan is het grootste tekort?
- Cruciaal is de kuikenfase: er komen te weinig jonge grutto's bij
- Sterfte volwassen grutto's is relatief beperkt
- De broedfase in Nederland is de bottle neck

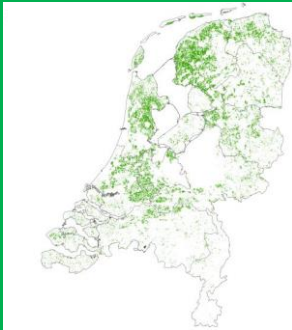
Waar gaat goed kuikenland over?

- Openheid landschap
- Drooglegging, bereikbaarheid bodemvoedsel
- Structuur, zwaarte van de vegetatie
- Verstoring
- Omvang gebied

Goed kuikenland meer kwantitatief

- Openheid: >500-600m vrij zicht
- Drooglegging: 15-30 (50 cm) –mv
- Kruiden-, structuurrijke, 15-30cm vegetatie
- Buiten verstoringszone van bebouwing, wegen, opgaande begroeiing enz
- (Omvang kerngebied: >100ha beheer, plus bufferstrook van 200-300m => 400-500ha groot)

Potentieel geschikt gebied

Gerichte weidevogelzorg sinds ruim 40 jaar!

- Onderzoek
- Vrijmaken gebied (nu 140.000 beheer (reservaat + agrarisch))
- Regelingen voor beheer
- Ontwikkeling per saldo niet positief

Weten we niet genoeg?

- Onderzoek naar
  - Vertrapping door koeien, schade door maaien
  - Belang waterstand, structuur van de vegetatie
  - Openheid landschap, verstoring
  - Predatie
  - Plaatstrouw, spreiding over het land
  - Hoeveelheid voedsel
  - Experimenten: mozaiekbeheer, plas-drassen
  - Effect van nesten opzoeken en markeren
  - Ontwormingsmiddelen
  - Overleving tijdens trek, overwintering
  - Enz enz

Zorgen voor voldoende kuikenland is dat zo moeilijk?

Foto Danny Ellinger

Wat leveren de huidige inspanningen op?

- Ca 40% van het beheer buiten kansrijk gebied
- Beheer niet optimaal
- Ook reservaten niet optimaal
- Areaal beperkt, ca 3% van landbouwareaal, plus reservaat

Wat leveren de inspanningen (duurzaam) op? 3 scenario's¹

binnen beheerd gebied (bp)	0-scenario	Scen 1	Scen 2
Grutto	1200	4-5000	40-50.000

als we weidevogels willen, moet er wat extra's

¹ Melman en Sierdsema, 2017

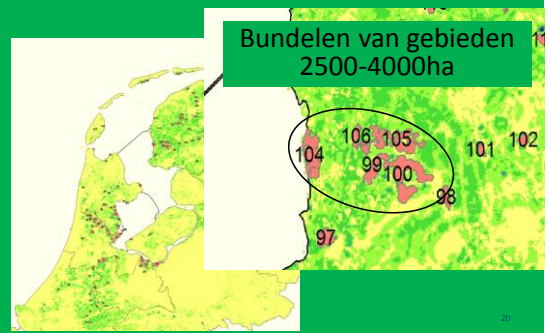
Beleid heeft gekozen voor scenario 2

Wat kost dat extra? Minimaal:

- 100 miljoen voor inrichting
- Jaarlijks 20 miljoen voor beheer

... Alleen, dat geld is er nog niet ...

Hoe verbetering van 140.000 ha aan te pakken?
-- fase 1, de betere gebieden --

Weidevogels staan voor meer

- Belevingswaarde landschap
- Rijker, robuuster bodemleven
- Beperking CO2-emissie
- Gastvrijheid voor natuur

Van handicap naar verdienmodel

Red de rij

Wat wil de weidevogel...

